

Βασική επιλογή στα θέματα της οικονομικής πολιτικής είναι να αναπτύσσεται παράλληλα και ταυτόχρονα και το κοινωνικό κράτος. Αυτό αποτελεί το κύριο δεδομένο, που μπορεί να εγυνηθεί η παρουσία της Κεντροαριστεράς. Εκτός από τους μακροπρόθεσμους στόχους αυτό που επείγει είναι να διασφαλίσουμε, να διασφαλίσουμε το κοινωνικό κράτος».

—Τελικά τι είναι το ΠΑΣΟΚ, κεντροαριστερό κόμμα; Υπάρχει απλώς μια κεντροαριστερή τάση ή το ζητούμενο είναι να θρεθεί μια κεντροαριστερή συνισταμένη;

«Το ΠΑΣΟΚ είναι ένα κίνημα που καλύπτει τεράστιο ιδεολογικό χώρο. Από τις παρυφές της Ν.Δ., μέχρι τα κράσπεδα του ΚΚΕ. Υπάρχουν πολλές γενιές αγώνων με διαφορετική πολιτική καταγωγή και διαφορετική πολιτική παιδεία. Δεν ξεκινήσαμε σαν ένα κόμμα με συγκεκριμένη ιδεολογική αναφορά, αλλά κουβαλούσαμε ο καθένας μας τις καταβολές του. Σοσιαλιστές, σοσιαλδημοκράτες, κεντρώοι, ριζοσπάστες, κομμουνιστές, τροτσκιστές, ανένταχτοι αριστεροί και άλλοι, φτιάξαμε το ΠΑΣΟΚ. Αυτό που μας ενοποιούσε ήταν η κοινή στέγη και η κοινή προοπτική. Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί, ότι η προσπάθεια αυτή ανήκει αποκλειστικά στον Α. Παπανδρέου, η προσωπικότητα του οποίου λειτουργούσε συνεκτικά.

Σήμερα στο ΠΑΣΟΚ, συναντάς όλες αυτές τις διαφορετικές απόψεις. Ο χώρος όμως είναι απόλυτα ενοποιημένος και όλοι νιώθουμε το ΠΑΣΟΚ ως ενιαίο πολιτικό σχηματισμό. Είναι χαρακτηριστική η θέση που μας δίνουν οι Ευρωπαίοι, όταν αναφέρονται στα κόμματα της Σοσιαλιστικής Ομάδας, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Λένε "τα σοσιαλιστικά, σοσιαλδημοκρατικά, εργατικά κόμματα και το ΠΑΣΟΚ...". Είναι λοιπόν από τη σύνθεσή του το ΠΑΣΟΚ ένα κεντροαριστερό κίνημα».

—Υπάρχουν σε άλλα κόμματα κεντροαριστερές τάσεις ή απόψεις;

«Εάν εννοείτε τις λογικές που αναπτύσσουν τα κόμματα για την Κεντροαριστερά, δεν ξέρω και δεν είναι δικό μου θέμα να απαντήσω. Αν πάλι εννοείτε τους πολίτες που ψηφίζουν και στηρίζουν κόμματα του προοδευτικού χώρου, θα σας απαντούσα ανεπιφύλακτα ότι οι απόψεις της Κεντροαριστεράς κυριαρχούν.

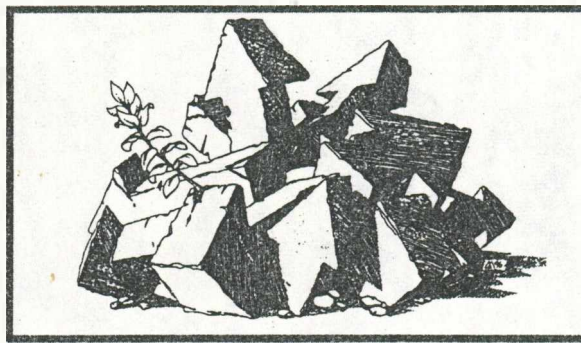
Εν πάση περιπτώσει είναι εύκολο να το βάλετε το θέμα της Κεντροαριστεράς στη βάση. Εκεί τουλάχιστον δεν θα συναντήσετε ούτε τους εξ ορισμού αρνητές ούτε τους άκριτους χειροκροτητές».

—Τι σημαίνει «κεντροαριστερή πολιτική» στους τομείς εργασία, Μάαστριχτ, κοινωνική πολιτική, οικονομία, εισόδημα, ανταγωνιστικότητα... Και ποια είναι η αντίθεση με τις νεοφιλελεύθερες επιλογές;

«Νομίζω πως σας απάντησα νωρίτερα. Η απασχόληση για την ΚΑ είναι η πρώτη προτεραιότητα και εκεί εστιάζεται η προσπάθεια και ο αγώνας που κάνει σήμερα. Επιμένουμε στην ανάγκη να περιληφθεί στη νέα αναθεώρηση των Συνθηκών ως "ροπή υποχρέωσης της Ε.Ε." η αντιμετώπιση της ανεργίας και συγκρουόμαστε καθημερινά με τη συντηρητική παράταξη επιμένοντας η κάθε τομεακή πολιτική να απαντά στην ανάγκη δημιουργίας θέσεων εργασίας. Σε ό,τι αφορά το Μάαστριχτ, είναι θέμα μιας μεγάλης απόφασης που θα ορίσει το αύριο της χώρας. Εδώ, μέσα στον κεντροαριστερό χώρο, υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Η θέση η δικιά μου συναρτάται απόλυτα με τη θέση της Ελλάδας, το ρόλο της στην ευρύτερη περιοχή της και με την κοινωνική πολιτική. Θεωρώ ότι η θέση της χώρας μας, στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, θα εξαρτηθεί από τον κοινωνικό χαρακτήρα της Ευρώπης. Η Ευρώπη η θα υπάρξει ως κοινωνική Ευρώπη ή θα διαλυθεί. Αυτό είναι το σημείο σύγκρουσης με τις νεοφιλελεύθερες επιλογές, που θέλουν την Ευρώπη αγορά και τον πολίτη καταναλωτή. Σε ό,τι αφορά την οικονομία και την ανταγωνιστικότητα, πρέπει να αποφασίσουμε πώς θέλουμε να ζήσουμε. Κανείς δεν θα μας χαρίσει τίποτα. Στο παιχνίδι της αγοράς η μικρή προσπάθεια σε καταδικάζει και τον ανταγωνισμό δεν τον ορίζεις εσύ όπως θέλεις. Η ευθύνη είναι μεγάλη και αυτές οι αποφάσεις δεν σημαίνουν εγκατάλειψη του Σοσιαλισμού. Δεν νοείται σοσιαλισμός να αρνείται την πραγματικότητα. Θα προσχωρήσουμε στη Νομισματική Ένωση και θα την υποστηρίξουμε μόνο αν αντιμετωπίσει την ανεργία».

—Πού αποδίδετε την επικράτηση του νεοφιλελεύθερου Μάαστριχτ και την απουσία των σοσιαλδημοκρατών στην Ευρώπη σήμερα;

«Θα μπορούσα πολλά να πω, όπως η έλλειψη πειστικής πρότασης στα προβλήματα και ιδιαίτερα για την απασχόληση, η ανστροφή του 1989 στην Ευρώπη και η αποτυχία του υπαρκτού μοντέλου που δημιούργησε ένα αίσθημα ενοχής στο σοσιαλιστικό χώρο, η μεγάλη προσφυγιά που έβριζε την Ευρώπη, τα θέματα της ασφάλειας και άλλα πολλά και σοβαρά. Αυτό όμως που θεωρώ ως σημαντικότερο, είναι η έλλειψη πειστικής πρότασης, για τη γρήγορη αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Η Ευρώπη η θα υπάρξει ως κοινωνική Ευρώπη ή θα διαλυθεί. Κανείς όμως δεν θα μας χαρίσει τίποτα. Στο παιχνίδι της αγοράς η μικρή προσπάθεια σε καταδικάζει και τον

ανταγωνισμό δεν τον ορίζεις εσύ όπως θέλεις. Δεν νοείται, αλλιώς, σοσιαλισμός να αρνείται την πραγματικότητα

Οι παλιές συνταγές δεν έλειθαν και η προσαρμογή στην πραγματικότητα δεν προσέφερε ικανά εργαλεία. Μην ξεχνάτε ακόμη ότι σε περιόδους κρίσης, ο κόσμος συντηρητικοποιείται».

—Πού υπάρχει Κεντροαριστερά σήμερα στην Ευρώπη;

«Κεντροαριστερά υπάρχει. Επαναλαμβάνω όμως με την έννοια που εγώ δίνω στον ευρύτερο προοδευτικό χώρο.

Ενιαία έκφραση σαν παράταξη, υπάρχει στην Ιταλία που έχει και την ευθύνη της κυβέρνησης, στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου η εργατική παράταξη καλύπτει ολόκληρο τον προοδευτικό χώρο, θα μπο-

ρούσα να πω και στη Γερμανία όπου συνεργάζονται Σοσιαλδημοκράτες και Πράσινοι σε τοπικές κυβερνήσεις, σε πολλούς και μεγάλους δήμους και στις περισσότερες τοπικές αυτοδιοικήσεις.

Η συνεργασία τους εκτείνεται μέχρι και το Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο, σε πολλούς τομείς, ιδιαίτερα στα κοινωνικά θέματα και σε θέματα ασφάλειας και περιβάλλοντος.

Σημασία έχει ότι στη βάση, το πνεύμα της κοινής δράσης και ο διάλογος είναι κάτι που ξεκινάει, αλλού περισσότερο, αλλού λιγότερο. Στα κόμματα, όμως, ο διάλογος είναι δύσκολος.

Πολλά πράγματα δεν έχουν ωριμάσει. Υπάρχουν αναστολές από το παρελθόν, εκτιμών και "σέβονται" διαφορετικά την πραγματικότητα και οξύνουν αντιπαλότητες με στόχο να διευρυνθούν».

ΑΥΠΙΟ

Ο ΑΛΕΚΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ